

РЕШЕНИЕ

№ 147

гр. Сливен , 27.05.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – СЛИВЕН, XI СЪСТАВ в публично заседание на четиринадесети май, през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Ива И. Стойчева Коджабашева

при участието на секретаря Андреана С. Станчева
като разгледа докладваното от Ива И. Стойчева Коджабашева Гражданско дело № 20212230100884 по описа за 2021 година

Производството е образувано по искова молба от „ГППМП Медик Биг“ ООД, гр. Сливен срещу НЗОК, представлявана от директора на РЗОК - Сливен, с която са предявени обективно кумулативно съединени иски с правна квалификация чл. 55, ал. 1, предл. първо ЗЗД за осъждане на ответната НЗОК да заплати на ищцовото дружество сумата от 250,00 лв., получена от ответника без основание въз основа на Заповед за санкция № РД-09-554 от 31.05.2017 г. на Директора на РЗОК - Сливен, с която на ищеца са наложени санкции на основание чл. 266, ал. 1 от Решение № РД-НС-04-24-1 от 29.03.2016 г. на Надзорния съвет на НЗОК, която разпоредба е обявена за нищожна с Решение № 1341 от 31.01.2019 г. по адм. д. № 8647/2018 г. по описа на VI-то отд. на ВАС на РБ, влязло в сила на 10.01.2020 г., ведно със законната лихва върху сумата от датата на подаване на исковата молба и с правна квалификация чл. 86, ал. 1 ЗЗД за осъждане на ответната НЗОК да заплати на ищцовото дружество сумата от 93,62 лв. обезщетение за забавено плащане на главницата за периода от 26.06.2017 г. до 04.03.2021 г.

В исковата молба се твърди, че в резултат на извършена проверка на ищцовото дружество била издадена Заповед за санкция № РД-09-554 от 31.05.2017 г. на Директора на РЗОК - Сливен, с която на ищеца били

наложени пет санкции, всяка от които по 50 лв. На 26.06.2017 г. сумата от 250 лв. била удържана от бюджета на ищцовото дружество. Твърди се, че наложените санкции били определени на основание чл. 266, ал. 1 от Решение № РД-НС-04-24-1 от 29.03.2016 г. на Надзорния съвет на НЗОК, която разпоредба била обявена за нищожна с Решение № 1341 от 31.01.2019 г. по адм. д. № 8647/2018 г. по описа на VI-то отд. на ВАС на РБ, влязло в сила на 10.01.2020 г. Излага се, че тъй като решението има обратна сила, то санкциите са определени и сумите са удържани без основание, поради което сумата от 250 лв. подлежи на връщане, ведно с лихвата върху нея от 26.06.2017 г. до датата на подаване на исковата молба в размер на 93,62 лв. Претендират се и направените по делото разноски.

В срока по чл. 131 ГПК е депозиран отговор на исковата молба от ответната НЗОК, с който се излага становище за недопустимост на исковете, тъй като взаимоотношенията между страните са уредени с подписването на индивидуален договор и допълнително споразумение към същия, които по своя характер са административни, а споровете, свързани с тях, са подсъдни на административните, а не на гражданските съдилища. Изразява се и становище за неоснователност на исковете с твърдения, че Решение № РД-НС-04-24-1 от 29.03.2016 г. на Надзорния съвет на НЗОК е подзаконов нормативен акт и съгласно чл. 195 АПК отмяната му няма обратно действие, поради което и не е налице хипотеза на липса на основание при определяне на процесните санкции, наложени на ищеца.

В съдебно заседание ищцовото дружество, редовно призовано, не изпраща представител. Депозирало е чрез своя пълномощник - адвокат, писмено становище, с което поддържа предявените искове и претендира направените по делото разноски.

Ответната НЗОК, редовно призована, се представлява от пълномощник - гл. юрисконсулт Д., чрез който оспорва предявените искове и моли да бъдат отхвърлени. Представила е и писмени бележки в срок.

Като взе предвид събраните по делото доказателства и становищата на страните, съдът прие за установено от фактическа и правна страна следното:

Безспорни са между страните, а се установяват и от писмените доказателства по делото обстоятелствата, че между страните бил сключен индивидуален договор № 200459/13.02.2015 г. за оказване на първична извънболнична медицинска помощ и допълнително споразумение № 2/12.05.2016 г. към договора. Със Заповед за санкция № РД-09-554 от 31.05.2017 г. на Директора на РЗОК - Сливен, на ищеца били наложени пет санкции, всяка от които по 50 лв. На 26.06.2017 г. сумата от 250 лв. била удържана от бюджета на ищцовото дружество. Наложените санкции били определени на основание чл. 266, ал. 1 от Решение № РД-НС-04-24-1 от 29.03.2016 г. на Надзорния съвет на НЗОК, която разпоредба била обявена за нищожна с Решение № 1341 от 31.01.2019 г. по адм. д. № 8647/2018 г. по описа на VI-то отд. на ВАС на РБ, влязло в сила на 10.01.2020 г.

Така по същество фактическата обстановка се явява изяснена, страните не спорят по настъпилото имуществено разместване, а същинският правен спор се фокусира върху приложението на обявеното за нищожно Решение № РД-НС-04-24-1 от 29.03.2016 г. на Надзорния съвет на НЗОК.

Решение № РД-НС-04-24-1 от 29.03.2016 г. на Надзорния съвет на НЗОК, обн. ДВ, бр. 25 от 31.03.2016 г., е подзаконов нормативен акт, издаден на основание чл. 54, ал. 9 и чл. 59а, ал. 6 ЗЗО, а именно при липса на подписан Национален рамков договор за 2016 г.

Съгласно чл. 195 АПК, подзаконовият нормативен акт се смята за отменен от деня на влизането в сила на съдебното решение, а правните последици, възникнали от подзаконов нормативен акт, който е обявен за нищожен или е отменен като унищожаем, се уреждат служебно от компетентния орган в срок не по-дълъг от три месеца от влизането в сила на съдебното решение. Тази формулировка е дала основание ВКС да постанови ТР № 2/2014 г. по т. д. № 2/2014 г. на ОСГТК, според което висящото гражданско дело, спорът по което е пряко свързан с приложението на подзаконов нормативен акт, не е обусловено по смисъла на чл. 229, ал. 1, т. 4 ГПК от решението по административното дело, образувано по оспорване на същия акт с искане да бъде обявен за нищожен или отменен. В мотивите на тълкувателното решение се приема, че нищожните актове поначало не пораждаат правни последици, но в случая, когато нищожността е обявена от

съда, законодателното разрешение е съобразено с характера на оспорвания акт като нормативен. При прогласена нищожност, законът изрично в чл. 195, ал. 2 АПК е определил правните последици от акта като „възникнали” и на следващо място е посочил, че административният орган, а не съдът, е компетентен за преуреждането им. Възприетите в тълкувателното решение правни изводи принципно са относими и по настоящото дело, тъй като решението на ВАС, с което е обявена нищожност на Решение № РД-НС-04-24-1 от 29.03.2016 г. на Надзорния съвет на НЗОК е постановено след налагането на процесните санкции. Погледнато в този аспект се налага изводът, че ищцовото дружество не е изпълнило изисквания, въведени с действащи правни норми. От друга страна обаче, пак в мотивите на тълкувателното решение, не е отречено правомощието на съда по чл. 15, ал. 3, вр. с чл. 14 ЗНА да не приложи подзаконовите норми в правораздавателната си дейност по конкретното дело. Това следва от правилото на чл. 15, ал. 3 ЗНА и неговото приложно поле. В настоящия случай разпоредбите на Решение № РД-НС-04-24-1 от 29.03.2016 г. на Надзорния съвет на НЗОК, в периода от влизането му в сила до обявяването му за нищожно противоречат на Закона за здравното осигуряване, съгласно чл. 55, ал. 2 от който условията, на които трябва да отговарят изпълнителите на медицинска помощ, както и реда за сключване на договори с тях, отделните видове медицинска помощ по чл. 45 ЗЗО, условията и реда за оказване на медицинската помощ и санкциите при неизпълнение на договора се уреждат в Националните рамкови договори. Решение № РД-НС-04-24-1 от 29.03.2016 г. на Надзорния съвет на НЗОК разширява, допълва и въвежда ред нови процедури и правила спрямо действащия тогава Национален рамков договор за 2015 г., с каквито правомощия обаче НС на НЗОК не разполага при неключен НРД за текущата година (в случая за 2016 г.)

Ето защо по време на извършена проверка на ищцовото дружество, при която са констатирани нарушения и в резултат на която е издадена Заповед за санкция № РД-09-554 от 31.05.2017 г. на Директора на РЗОК - Сливен, за приложима следва да бъде приета уредбата на ЗЗО и НРД 2015 г., а не на противоречащото на закона Решение № РД-НС-04-24-1 от 29.03.2016 г. на Надзорния съвет на НЗОК. Още при приемането му Решението № РД-НС-04-24-1 от 29.03.2016 г. е било лишено от правно действие, в резултат на което за

здравните заведения не е съществувало задължение да осъществяват изискванията, условията и реда за оказване на медицинската помощ, уредени в решението, съответно няма и основание за налагане на санкции за неизпълнението или нарушаването им.

Предвид изложеното съдът намира, че липсва основание, въз основа на което ответникът е удържал от бюджета на ищцовото дружество сумата от 250 лв., поради което искът за връщане на сумата се явява изцяло основателен и следва да бъде уважен.

По акцесорния иск по чл. 86, ал. 1 ЗЗД:

Предявеният акцесорен иск за обезщетение за забава е процесуално допустим, а по същество е основателен и също следва да бъде уважен.

Последователна е практиката на СлОС, според която нищожният договор (в случая допълнително споразумение) не поражда правни последици, като безспорно в правната теория, така и в съдебната практика се приема, че даденото по нищожен договор е престирано при начална липса на основание. Доколкото липсва основание за престацията, изискуемостта на вземането, основано въз основа на престиране по нищожен договор, настъпва от момента на самото престиране. Правото на възстановяване по нищожните сделки възниква от получаване на изпълнението и не се влияе от момента на съдебното прогласяване на нищожността. Съдебното решение има установително действие, но не е елемент от фактическия състав на чл. 34 ЗЗД. При нищожност на сделката, поради противоречие на закона, е налице начална липса на основание, а даденото от страните подлежи на връщане по правилото на чл. 55, ал. 1, предл. 1 ЗЗД. Така, за да бъде възстановяването пълно, то недобросъвестната страна следва да заплати и лихвата за обезщетението.

Съдът изчисли, че за претендираната главница от 250 лв. и за исковия период от 26.06.2017 г. до 04.03.2021 г. обезщетението за забава възлиза на 93,62 лв. Няма отправено възражение за погасяване на акцесорното вземане по давност, поради което искът следва да бъде уважен изцяло в пълния предявен размер и за целия претендиран период.

Относно разноските:

С оглед изхода на спора, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, ответната НЗОК следва да бъде осъдена да заплати на ищцовото дружество направените разноски по делото в общ размер на 500 лв., от които 100 лв. заплатена държавна такса и 400 лв. заплатено адвокатско възнаграждение.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА НАЦИОНАЛНА ЗДРАВНООСИГУРИТЕЛНА КАСА, Булстат: 121858220, със седалище и адрес на управление гр. София, ул. „Кричим“ № 1, представлявана от директора на Регионална Здравноосигурителна каса гр. Сливен, ЕИК: 1218582201603, с адрес гр. Сливен, ул. „Самуил“ № 1 **ДА ЗАПЛАТИ** на **ГРУПОВА ПРАКТИКА ЗА ПЪРВИЧНА ИЗВЪНБОЛНИЧНА МЕДИЦИНСКА ПОМОЩ „МЕДИК БИГ“ ООД**, ЕИК 119548225, със седалище и адрес на управление гр. Сливен, ул. „Христо Ботев“ № 1, МЦ „Д-р Миркович“, каб. 12, представлявано от управителя д-р Н. П. Б., на основание **чл. 55, ал. 1, предл. първо ЗЗД**, сумата от **250,00 лв.** /двеста и петдесет лева/, представляваща удържана без основание сума, въз основа на Заповед за санкция № РД-09-554 от 31.05.2017 г. на Директора на РЗОК - Сливен, ведно със законната лихва върху главницата от датата на подаване на исковата молба - 05.03.2021 г. до окончателното ѝ изплащане, на основание **чл. 86, ал. 1 ЗЗД** сумата от **93,62 лв.** /деветдесет и три лева и шестдесет и две стотинки/, представляваща обезщетение за забавено плащане на главницата за периода от 26.06.2017 г. до 04.03.2021 г. и на основание **чл. 78, ал. 1 ГПК** сумата от **500,00 лв.** /петстотин лева/, представляваща направените по делото разноски.

Решението подлежи на обжалване пред Окръжен съд - Сливен в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Сливен: _____